

Art figurativ

Elements dal svilup da la cumpetenzas

Champ da cumpetenzza	AF.2 A	Process e products Process figurativ	Activitads/tematica		
Cumpetenzza	2.	Las scolaras ed ils scolars san realisar - sulets u en gruppas - process figurativs ed amplifitgar lur lingua figurativa.		renviaments AS - Fantasia e creativad (6)	Renviament
		<i>Rimnar ed ordinar, experimentar</i> Las scolaras ed ils scolars ...			
Incumbensa dal 1. ciclus	AF.2.A.2 1	1a » san rimnar ed ordinar materialias, chaussas e maletgs da l'agen mund da viver tenor agens criteris u tenor criteris prescrits sco era experimentar cun quels. » san trair a niz collecziuns ed experiments sco funtauna d'inspiraziun per lur ulteriur process figurativ.			Cumpetenzza da basa
Incumbensa dal 2. ciclus	2	1b » san s'avischinar avertamain en gieu ed experiment a situaziuns, scuvrir chaussas novas ed engrondir uschia lur pussaivladads da s'exprimer a moda figurativa. 1c » san rimnar ed ordinar materialias, chaussas e maletgs da l'agen mund da viver e dals conturns pli vasts tenor criteris sco era experimentar cun quels. » san trair a niz collecziuns ed experiments sco funtauna d'inspiraziun per lur ulteriur process figurativ.			Stgalim da cumpetenzza
Incumbensa dal 3. ciclus	3	1d » san reagir en il gieu ed experiment a chaussas imprevisas, scolar lur atenziun per detagls ed amplifitgar lur lingua figurativa. 1e » san rimnar ed ordinar a maun da criteris materialias, chaussas e maletgs da contexts persunals ed esters sco era experimentar cun quels. » san trair a niz collecziuns ed experiments sco funtauna d'inspiraziun per lur ulteriur process figurativ. 1f » san acceptar en il gieu ed experiment il nunenconuscent, scuvrir particularitads e connexs e differenziar lur lingua figurativa.			

Ulteriuras infurmaziuns davart ils elements dal svilup da las cumpetenzas èn disponibilas en il chapitel *Survista*.

Impressum

Editura:	Departement d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun
Tar quest document:	Plan d'instrucziun 21 Ediziun dals 15-03-2016
Maletg da la cuverta:	Iwan Raschle
Copyright:	Ils dretgs d'auturas e d'auturs ed ulteriurs dretgs da questa pagina d'internet ha la CDEP-T. Cun chargiar giu cuntegns (texts, maletgs, datotecas) da questa pagina d'internet na vegnan transferids nagins dretgs.
Internet:	gr-r.lehrplan.ch

Cuntegn

AF.1	Percepziun e communicaziun	2
A	Percepziun e reflexiun	2
B	Preschentaziun e documentaziun	4
AF.2	Process e products	5
A	Process figurativ	5
B	Elements da basa da l'art figurativ	6
C	Proceduras d'art figurativ e metodas orientadas a l'art	7
D	Materialias ed iseglia	9
AF.3	Contexts ed orientaziun	10
A	Cultura ed istorgia	10
B	Senn per l'art e per maletgs	11

AF.1 | Percepziun e communicaziun

A | Percepziun e reflexiun

1. Las scolaras ed ils scolars san concepir cleras ideas figurativas, sviluppar vinavant ellas e discutir dad ellas.		renviaments AS - Percepziun [2]
<i>Concepir e sviluppar vinavant ideas</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
1	a » san concepir e cumbinar a moda associativa cleras ideas figurativas sin basa da regurdanzas e giavischs (p.ex. mund da gieu, via da scola, maletgs da nivels, figuras da fantasia, imaginar chaussas zuppadas). » san raquintar da lur cleras ideas figurativas e sa barattar en chaussa.	
2. Las scolaras ed ils scolars san percepir ed observar maletgs e reflectar davart tals.		renviaments AS - Lingua e communicaziun [8] AS - Percepziun [2]
<i>Percepir sur plirs organs sensitivs</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
1	1a » san identifitgar differenzas en la percepziun visuala, tactila, auditiva e chinestetica e sa barattar sur da quai.	
<i>Observar attentivamain</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
1	2a » san observar creaturas, situaziuns, objects, contemplar maletgs e demussar caracteristicas impurtantas sco era sentiments.	NUS.2.1.a
	2b » san cumparegliar lur observaziuns da colur, grondezza, moviment e furma cun las observaziuns d'auters.	

<p>3. Las scolaras ed ils scolars san sa far e motivar ideas esteticas.</p> <p><i>Far e motivar in'idea estetica</i></p> <p>AF.1.A.3 Las scolaras ed ils scolars ...</p>		<p>renviaments AS - Independenza ed agir social (9)</p>
<p>1</p>	<p>a » san descriver lur preferenzas areguard caracteristicas e qualitats da maletgs (motivs, colurs, furmas e materialias).</p>	

AF.1 | Percepziun e communicaziun

B | Preschentaziun e documentaziun

1. Las scolaras ed ils scolars san documentar e preschentar process figurativs e communitgar sur dad els.		renviaments AS - Lingua e communicaziun {8}
<i>Documentar</i> AF.1.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	1a	» san mussar si fastizs da lur process (p.ex. ordinar maletgs tenor la data da creaziun).
<i>Preschentar e communitgar</i> AF.1.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	2a	» san preschentar lur process e products en in rom pli pitschen (classa) u en in rom pli grond (p.ex. emna da project, sairada da geniturs) e quintar da quai. » san dar ina significaziun a lur maletgs e discurren da quai.

AF.2 | Process e products
A | Process figurativ

	<p>1. Las scolaras ed ils scolars san sviluppar - sulets u en gruppas - ideas independentas da maletgs da differentas situaziuns e temas.</p> <p><i>Sviluppar in'idea per in maletg</i></p> <p>Las scolaras ed ils scolars ...</p>	<p>renviaments AS - Fantasia e creatividad (6)</p>
<p>1</p>	<p>a » san sviluppar atgnas ideas per maletgs da temas da lur mund da fantasia e da viver (p.ex. famiglia, animal, figuras e creaturas da fantasia).</p>	
	<p>2. Las scolaras ed ils scolars san realisar - sulets u en gruppas - process figurativs ed amplifitgar lur lingua figurativa.</p> <p><i>Rimnar ed ordinar, experimentar</i></p> <p>Las scolaras ed ils scolars ...</p>	<p>renviaments AS - Fantasia e creatividad (6)</p>
<p>1</p>	<p>1a » san rimnar ed ordinar materialias, chaussas e maletgs da l'agen mund da viver tenor agens criteris u tenor criteris prescrits sco era experimentar cun quels. » san trair a niz collecziuns ed experiments sco funtauna d'inspiraziun per lur ulteriur process figurativ.</p>	
<p>1</p>	<p>1b » san s'avischinar avertamain en gieu ed experiment a situaziuns, scuvrir chaussas novas ed engrondir uschia lur pussaivladads da s'exprimer a moda figurativa.</p>	
<p>AF.2.A.2</p>	<p><i>Concentrar e sviluppar vinavant</i></p> <p>Las scolaras ed ils scolars ...</p>	
<p>1</p>	<p>2a » san giuditgar lur maletgs ed obtegnair da quai impuls per l'ulteriura lavur.</p>	

AF.2 | Process e products

B | Elements da basa da l'art figurativ

1. Las scolaras ed ils scolars san perscrutar l'effect d'elements da basa figurativs e duvran per lur idea per in maletg.		renviaments AS - Emprender e reflexiun [7]
<i>Puncts, lingias, furmas</i> AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	1a » san crear fastizs cun puncts e lingias cun densifitgar, sparpagliar, metter en retscha, cruschar. » san far furmas avertas, serradas, cun chantuns, radundas, organicas e geometricas.	
<i>Colur</i> AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	2a » san maschadar ed ordinar colurs tenor preferenzas subjectivas.	ATT.2.C.1.3a
<i>Spazi</i> AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	3a » san construir ed endrizzar spazis cun material ch'è avant maun. » san dissegnar u malegiar situaziuns tridimensiunals sin ina surfatscha bidimensiunala.	
<i>Structura da la surfatscha</i> AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	4a » san - cun agid da structuradas - chaschunar in effect superfizial glisch, grugl, tschurrà ed undegià.	
<i>Moviment</i> AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	5a » san far fastizs da moviment cun dissegnar ritmicamain e cun malegiar gesticamain.	

AF.2

Process e products

C

Proceduras d'art figurativ e metodas orientadas a l'art

1. Las scolaras ed ils scolars san perscrutar l'effect da proceduras figurativas e duvrar per lur idea per in maletg.		renviaments AS - Emprender e reflexiun [7] AS - Corp, sanadad e motorica [1]
<i>Dissegnar, malegiar</i> AF.2.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	1a	» san dissegnar e malegiar a moda ritmica, lineara, planiva, scrivlanta e sfruschanta, cun tacs e pastrigls.
	1b	» san variar il smatg sin il rispli u sin la colur cun dissegnar e malegiar cun colurs cuvrintas sco era plitgusch transparentas.
<i>Stampar</i> AF.2.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	2a	» san far experiments da squitschar cun material, cun ils mauns e cun il corp ed applitgar quels squitschs.
	2b	» san experimentar cun frottscha e squitsch da bul (p.ex. corda, gomma, cucun) ed applitgar quai.
<i>Collaschar, montar</i> AF.2.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	3a	» san collaschar e montar cun stgarpar, tagliar, faudar e tatgar.
	3b	» san experimentar cun la montascha cun mantunar, plunar, colliar e cumbinar ed applitgar tala.
<i>Modellar, stgaffir, construir</i> AF.2.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	4a	» san modellar cun cumponer a moda aditiva e furmar libramain e stgaffir e construir cun colliar, mantunar e tender.
	4b	» san modellar cun far davent e chavar or e stgaffir e construir cun unir, plegar e nuar.
<i>Giugar, agir, inscenaar</i> AF.2.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	5a	» san agir cun objects, figuras u materialias ed inscenaar munds da giugar (p.ex. gieu dal mund pitschen, gieu dal far-sco-sche).
<i>Fotografar, filmar</i> AF.2.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	6a	» san fixar fotograficamain situaziuns specificas.

2. Las scolaras ed ils scolars san applitgar metodas orientadas a l'art.		renviaments
<i>Metodas orientadas a l'art</i>		
AF.2.C.2 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	a	» san scuvrir pussaivladads da represchentar chaussas cun prender dapart, engrondir, empitschnir, volver e repeter.
	b	» san represchentar a moda figurativa experientschas da l'udir, dal savurar, dal gustar, dal sa mover u dal palpar (p.ex. malegiar musica).
		MU.5.B.1.a

AF.2

Process e products

D

Materialias ed iseglia

1. Las scolaras ed ils scolars san experimentar cun caracteristicas ed effects da materialias e d'iseglia ed applitgar quellas en il process figurativ.		renviaments AS - Corp, sanadad e motorica {1}	
<i>Materialias graficas da malegiar e purtaders da maletgs</i>			
AF.2.D.1 Las scolaras ed ils scolars ...			
1	1a	<ul style="list-style-type: none"> » san experimentar cun risplis da colur, cridas da tschaira, cridas da via e colurs liquidas e duvrrar talas. » san experimentar cun differents palpiris, chartun, tavlas e plazza da pausa sco fund per maletgs e duvrrar tals. 	
	1b	<ul style="list-style-type: none"> » san far experiments da dissegнар e da malegiar cun colurs natiralas, materialias natiralas e charvun ed applitgar quai. » san experimentar cun las caracteristicas da purtaders da maletgs (p.ex. tschitschant, refusant, glisch, grugl, porus) e duvrrar talas. 	
<i>Materialias plasticas, constructivas</i>			
AF.2.D.1 Las scolaras ed ils scolars ...			
1	2a	<ul style="list-style-type: none"> » san applitgar massas plasticas, pappa, material reciclà, bindel adhesiv, palpiri, sablun ed aua per ina preschentaziun tridimensiunala. 	ATT.2.E.1.1a
	2b	<ul style="list-style-type: none"> » san far experiments plastics cun arschiglia, lain, stoffa, fildarom, filfier e corda e duvrrar quels materials per ina preschentaziun tridimensiunala. 	ATT.2.E.1.1a
<i>Iseglia</i>			
AF.2.D.1 Las scolaras ed ils scolars ...			
1	3a	<ul style="list-style-type: none"> » san experimentar cun ils agens mauns sco iseglia. » san experimentar cun las pussaivladads d'applicaziun sco era cun l'effect da penels da zaidlas e da penels da chavels (p.ex. penel plat, radund, per tampunar), spungia e rollas da dar colur. 	

AF.3 | Contexts ed orientaziun

A | Cultura ed istorgia

1. Las scolaras ed ils scolars san leger, ordinar e cumparegliar ovras d'art da differentas culturas ed epocas sco era maletgs dal mintgadi.		renviaments AS - Orientaziun temporala [3] FSP - Identitads culturalas e communicaziun interculturala
<i>Leger ovras d'art e maletgs</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
AF.3.A.1		
1	1a	» san perscrutar e descriver segns, colurs, furmas e materialias en ovras d'art da differentas culturas ed epocas sco era en maletgs dal mintgadi.
<i>Enconuscher ovras d'art</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
AF.3.A.1		
1	2a	» san entrar en scuntradas cun ovras d'art (p.ex. visitar in museum, in atelier).
<i>Cumparegliar agens maletgs cun ovras d'art</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
AF.3.A.1		
1	3a	» san cumparegliar motiv, colur e material en ovras d'art cun agens maletgs e mussar differenzas sco era tratgs cuminaivels.

AF.3 | Contexts ed orientaziun

B | Senn per l'art e per maletgs

1. Las scolaras ed ils scolars san identifitgar effect e funcziun d'ovras d'art e da maletgs.		renviaments AS - Connexs e regularitads [5]
<i>Effect dal maletg</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
AF.3.B.1		
1	1a » san describer l'effect d'ovras d'art e da maletgs (p.ex. sentiments, regurdanzas, fantasias).	
<i>Funcziun da maletgs</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
AF.3.B.1		
1	2a » vesan che ovas d'art e maletgs pon raquintar e declerar insatge (p.ex. istorgia en maletgs, maletg tematic).	